

Sygn. akt VU 6373/14

WYROK ŁĄCZNY

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 29 kwietnia 2015 r.

Sąd Okręgowy w Piotrkowie Trybunalskim, Wydział V Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w składzie:

Przewodniczący SSO Beata Łapińska

Protokolant stażysta Emilia Łopatowska

po rozpoznaniu w dniu 15 kwietnia 2015 roku w Piotrkowie Trybunalskim

sprawy z wniosku (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w R.

z udziałem Ł. G., M. G., A. G., M. K., D. K.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T.

o wysokość podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne

na skutek odwołania (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością

z siedzibą w R.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T.

z dnia 28 sierpnia 2014 r. sygn. (...)

i (...)

oddala odwołania.

Sygn. akt VU 6373/14

UZASADNIENIE

Decyzjami z dnia 28 sierpnia 2014 roku: Nr (...), Nr (...), Nr (...), Nr (...) i Nr (...), Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T. ustalił podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne: emerytalne i rentowe, chorobowe, wypadkowe oraz ubezpieczenie zdrowotne pracowników (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w R.: Ł. G., M. G., A. G., M. K. i D. K..

W uzasadnieniu decyzji organ rentowy podniósł, że przeprowadzona u płatnika składek kontrola wykazała, iż płatnik składek w podstawie wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne i ubezpieczenie zdrowotne nie uwzględnił przychodów osiągniętych przez pracowników finansowanych ze środków Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych w postaci talonów, ekwiwalentów pieniężnych, ekwiwalentów pieniężnych za „wczasy po gruszą”, „wypoczynek weekendowy” oraz ekwiwalentów pieniężnych z okazji (...) wypłaconych pracownikom w poszczególnych okresach wskazanych w decyzjach. Organ rentowy ustalił, iż pracownicy płatnika w 2011 roku, 2012 roku i 2013 roku nie składali indywidualnych wniosków o przyznanie świadczeń z ZFŚS, w 2011 roku i 2012 roku nie składali nie składali również oświadczeń o przychodach rodziny. Oświadczenia składali w 2013 roku, było to oświadczenie dla pracowników przekraczających miesięczny przychód powyżej 2.000 złotych. Przy ustalaniu kwot pomocy z ZFŚS w latach 2011-2013 nie była badana sytuacja finansowa, materialna i życiowa osób otrzymujących takie formy pomocy. Przyjęte w regulaminach ZFŚS kryterium przyznawania świadczeń ze względu na fakt pobierania

zasiłku rodzinnego/pielęgnacyjnego nie powodowało różnicowania świadczeń ze względu na sytuację materialną rodziny. Płatnik dokonał wypłaty świadczeń w postaci: talonów w kwietniu 2011 roku w jednakowej dla wszystkich wysokości po 160 złotych; ekwiwalentów pieniężnych w grudniu 2011 roku w wysokości po 1.000 złotych – 53 osoby, 800 złotych – 1 osoba i w grudniu 2012 roku w wysokości po 900 złotych – 57 osób, 525,00 złotych – 1 osoba; ekwiwalentów pieniężnych na wypoczynek weekendowy w kwietniu 2011 roku – po 840 złotych – 46 osób, 672 złotych – 1 osoba proporcjonalnie do wymiaru czasu pracy, w kwietniu 2012 roku po 600 złotych – 55 osoby, w lipcu 2012 roku po 600 złotych – 55 osoby, w sierpniu 2012 roku po 1.000 złotych – 54 osoby, 167 złotych – 1 osoba proporcjonalnie do okresu zatrudnienia, w maju 2013 roku po 1.000 złotych – 50 osób, 333 złotych – 1 osoba, 417 złotych – 1 osoba, 917 złotych – 1 osoba, we wrześniu 2013 roku po 500 złotych – 54 osoby, po 333 złotych – 2 osoby proporcjonalnie do okresu zatrudnienia; ekwiwalentów pieniężnych z okazji (...), w sierpniu 2011 roku – po 1.000 złotych – 48 osób, 800 złotych – 1 osoba proporcjonalnie do wymiaru czasu pracy, po 500 złotych – 8 osób proporcjonalnie do okresu zatrudnienia, po 300 złotych – 2 osoby proporcjonalnie do okresu zatrudnienia; ekwiwalentów pieniężnych za „wczasy pod gruszą” w okresach od lutego 2011 roku do grudnia 2013 roku po 1.800 złotych – 179 osób, po 1.050 złotych – 2 osoby proporcjonalnie do okresu zatrudnienia. Powyższe świadczenia tym samym realizowane były z naruszeniem ustawy o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych, co oznacza że przyznane świadczenia nie mają charakteru socjalnego i stanowią przychód pracowników w rozumieniu art. 12 ust. 1 ustawy z dnia 26 lipca 1991 roku o podatku dochodowym od osób fizycznych. Powyższe skutkuje uznaniem, że od uzyskanych przez pracowników przychodów należy naliczyć składki na ubezpieczenia społeczne i ubezpieczenia zdrowotne.

Od powyższych decyzji odwołał się płatnik składek, wnosząc o ich zmianę poprzez stwierdzenie, że wypłaty dokonane przez płatnika na rzecz zainteresowanych w okresach objętych decyzjami w ramach ZFŚS w postaci talonów, ekwiwalentów pieniężnych, ekwiwalentów pieniężnych za „wczasy pod gruszą”, ekwiwalentów pieniężnych z okazji (...) nie stanowiły podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne i zdrowotne oraz o zasądzenie od organu rentowego na rzecz skarżącego kosztów postępowania w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych. Skarżący zarzucił decyzjom:

1. naruszenie § 2 pkt 19 rozporządzenia Ministra pracy i Polityki Socjalnej z dnia 18 grudnia 1998 roku w sprawie szczegółowych zasad ustalania podstawy wymiaru składek na ubezpieczenie emerytalne i rentowe (Dz. U. Nr 161, poz. 1106 ze zm.) poprzez jego błędną wykładnię prowadzącą do przyjęcia, że świadczenia wypłacone przez płatnika w ramach ZFŚS stanowią podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne i zdrowotne;
2. naruszenie art. 8 ust. 1 ustawy z dnia 4 marca 1994 roku o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych poprzez błędną wykładnię skutkującą przyjęciem, że wypłaty dokonane przez płatnika w ramach ZFŚS nie miały charakteru socjalnego, z uwagi na okoliczność jakoby płatnik miał wypłacać świadczenia z ZFŚS z pominięciem kryteriów socjalnych wymaganych ww. ustawą.

ZUS wnosił o oddalenie odwołań.

Postanowieniami z dnia 9 stycznia 2015 roku Sąd połączył sprawy z odwołań od wskazanych na wstępie decyzji celem ich łącznego rozpoznania i rozstrzygnięcia.

Zainteresowani: Ł. G., M. G., A. G., M. K. i D. K. nie zajęli stanowiska w sprawie.

Sąd Okręgowy ustalił co następuje:

Przedsiębiorstwo (...) Spółka z o.o. z siedzibą w R. jako pracodawca (płatnik składek) jest zobowiązany do odprowadzania składek do ZUS z tytułu ubezpieczeń społecznych pracowników, tj. ubezpieczenia emerytalnego, rentowych, chorobowego i wypadkowego oraz ubezpieczenia zdrowotnego.

(okoliczność bezsporna)

Spółka (...) powstała w 1996 roku. Przedmiotem jej działalności była budowa bloku energetycznego w (...). Na podstawie umowy z Elektrownią (...), która przejęła budowę inwestycji, Spółka (...) prowadziła nadzór nad prawidłowym wykonaniem projektu przez wykonawcę. Spółka zajmowała się również obrotem energią.

Struktura zatrudnionych w Spółce (...) pracowników jest w zasadzie jednolita: ponad 90% zatrudnionych w Spółce pracowników stanowią pracownicy z wyższym wykształceniem – są to inżynierowie. Większość pracowników stanowią mężczyźni w wieku ponad 40 lat. Średnie miesięczne wynagrodzenie pracownika wynosi około 6.300 – 6.400 złotych, wraz z premią ponad 7.000 złotych na osobę.

Sytuacja rodzinna pracowników jest zróżnicowana. Są osoby samotne i rodziny, są małżeństwa bezdzietne, z jednym dzieckiem, z kilkoma dziećmi, z dziećmi w różnym wieku, uczące się lub pracujące.

(okoliczności niesporne)

Do 2010 roku Spółka (...) prowadziła wspólną działalność socjalną z Elektrownią (...). Regulamin ZFŚS z 22 grudnia 2010 roku powstał w oparciu o regulamin, kryteria i zasady przyznawania świadczeń socjalnych obowiązujące w (...). Ustalając kryteria przyznawania świadczeń socjalnych i ich wysokości obowiązujące w Spółce (...) ZFŚS nie porównywała struktury zatrudnienia w (...) ze strukturą zatrudnienia w Spółce (...) i czy są różnice w sytuacji rodzinnej, życiowej i majątkowej grup pracowników zatrudnionych w (...) i w Spółce (...). W chwili ustalania kryteriów przyznawania świadczeń socjalnych w oparciu o fakt pobierania przez pracowników zasiłku rodzinnego/pielęgnacyjnego członkowie Komisji znali sytuację około 80% pracowników Spółki (...) oraz wiedzieli że nie było takich pracowników, którzy pobieraliby zasiłki rodzinne lub pielęgnacyjne. Kryterium to zostało przyjęte również w regulaminie z dnia 17 lipca 2012 roku. Przyjęte w regulaminach kryterium socjalne nie pozwoliło zindywidualizować sytuacji majątkowej, rodzinnej i życiowej pracowników. Wprowadzone kryterium Komisja ZFŚS stosowała przy przyznawaniu wszystkich świadczeń wypłaconych w latach 2011-2013.

(okoliczności niesporne)

W okresie od 1 stycznia 2011 roku do 31 grudnia 2011 roku u płatnika składek obowiązywał Regulamin Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych z dnia 22 grudnia 2010 roku. Zgodnie z § 1 pkt 4 Regulaminu osobami uprawnionymi do korzystania z Funduszu byli:

- pracownicy zatrudnieni na podstawie umowy o pracę na czas określony i nieokreślony, w pełnym lub niepełnym wymiarze czasu pracy;
- pracownicy przebywający na urloпах macierzyńskich;
- członkowie rodzin pracowników, w tym współmałżonkowie oraz dzieci;
- emeryci i renciści, dla których (...) Sp. z o.o. był ostatnim miejscem pracy.

Członkami rodzin zgodnie z § 1 pkt 4.2. są pozostające na utrzymaniu i wychowaniu dzieci własne, przysposobione oraz przyjęte na wychowanie dzieci w ramach rodziny zastępczej, dzieci współmałżonków; osoby ww. w stosunku do których orzeczono znaczny lub umiarkowany stopień niepełnosprawności – bez względu na wiek; współmałżonkowie prowadzący wspólne gospodarstwo domowe. Stosownie do treści § 1 pkt. 4.3 Regulaminu uprawniony mógł ubiegać się o świadczenie socjalne po przepracowaniu w (...) sp. z o.o. jednego roku. Wyjątek stanowiła „pomoc rzeczowo-finansowa”, która mogła być przyznana od dnia zatrudnienia oraz przypadek o którym była mowa w pkt 4.4. Postanowienie § 2 pkt. 1 – 3 Regulaminu określało zakres działalności socjalnej finansowanej z Funduszu, w tym:

- wypoczynek urlopowy – „wczasy pod gruszą” (na zasadzie wypłaty ekwiwalentu pieniężnego dla pracownika/emeryta/rencisty);
- wypoczynek weekendowy (na zasadzie wypłaty ekwiwalentu dla pracownika);

- pomoc rzeczowo finansowa – talony;
- inne świadczenia – paczki, talony.

Z kolei § 2 pkt 4 Regulamin określał zasady i kryteria usług i świadczeń w zakresie działalności socjalnej. Uprawniony pracownik mógł otrzymać ekwiwalent pieniężny za wypoczynek urlopowy – „wczasy pod gruszą”. Świadczenie mogło być wypłacane raz w roku. Wysokość świadczenia określał załącznik (...). Okres trwania wypoczynku urlopowego – „wczasy pod gruszą” wynosi minimum 6 dni urlopu wypoczynkowego. Wypłata świadczenia wymaga potwierdzenia urlopowania przez zakład pracy (w przypadku pracowników czynnych zawodowo) – pkt 4.1.1. Uprawniony pracownik (czynnie wykonujący pracę zawodową na dzień wypłaty świadczenia) mógł otrzymać ekwiwalent pieniężny jako dofinansowanie do wypoczynku weekendowego. Wysokość i terminy wypłat ekwiwalentu miały być ustalane przez Komisję ZFŚS. Protokół uzgodnień miał być podstawą realizacji świadczenia. Wypłata miała być dokonywana po zatwierdzeniu przez Zakładową Komisję Socjalną, Głównego Księgowego oraz Zarząd (...) Sp. z o.o. (pkt 4.1.2).

Zgodnie z § 2 pkt 4.1.3 kwota ekwiwalentu pieniężnego miała być zróżnicowana i zależeć miała od sytuacji finansowej pracownika, tj. faktu pobierania, bądź nie, zasiłku rodzinnego lub pielęgnacyjnego przez uprawnionego pracownika. Uprawnieni pracownicy w ramach pomocy rzeczowo-finansowej lub w ramach innych świadczeń mogli otrzymać talony, bony lub inne świadczenia rzeczowo – finansowe w miarę możliwości oraz w przypadku przyznania takiego świadczenia przez Zakładową Komisję Socjalną w uzgodnieniu z Głównym Księgowym oraz Zarządem (...) Sp. z o.o. (pkt. 4.2.4. i pkt. 4.3.2). Wszystkie świadczenia przyznawane z Funduszu stosownie do treści § 3 pkt 1 Regulaminu mają charakter uznaniowy i są przyznawane osobom uprawnionym po złożeniu stosownego wniosku. Środki Funduszu gromadzone są na odrębnym rachunku bankowym. Środkami funduszu administrował pracodawca – Zarząd (...) sp. z o.o. (§ 3 pkt 4, pkt 5).

(dowód: regulamin z dnia 22 grudnia 2010 roku k. 277-279 w aktach sprawy)

Zgodnie z tabelą dofinansowania z ZFŚS w 2011 roku wysokość ekwiwalentu za „wczasy pod gruszą” dla pracowników była ustalona w następujących kwotach:

- 2.000 złotych dla pracowników, których dochód przypadający na członka rodziny nie przekraczał kwoty uprawniającej do pobierania zasiłku rodzinnego/pielęgnacyjnego (stosowne zaświadczenie o dochodach na członka rodziny);
- 1.800 złotych dla pracowników nie pobierających zasiłku rodzinnego lub pielęgnacyjnego.

(okoliczność niesporna)

W dniu 4 kwietnia 2011 roku Komisja Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych po przeanalizowaniu zgromadzonych na rachunku ZFŚS środków zaproponowała wypłatę ekwiwalentu pieniężnego na wypoczynek weekendowy oraz talonów świątecznych dla uprawnionych pracowników w kwietniu 2011 roku. Zgodnie z ustalonymi zasadami wysokość ekwiwalentu pieniężnego wynosiła:

- 900 złotych dla pracowników, których dochód przypadający miesięcznie na osobę w rodzinie nie przekracza kwoty uprawniającej do pobierania zasiłku rodzinnego lub pielęgnacyjnego;
- 840 złotych dla pozostałych pracowników (nie pobierających ww. zasiłków).

Pracownicy zatrudnieni w niepełnym wymiarze czasu pracy otrzymywali ekwiwalent w wysokości proporcjonalnej do wymiaru czasu pracy. Wysokość talonu świątecznego wynosiła 160 złotych. Uprawnionymi do otrzymania talonu świątecznego są pracownicy pozostający w stosunku pracy na dzień 31 marca 2011 roku, z wyłączeniem osób przebywających na urloпах bezpłatnych, świadczeniach rehabilitacyjnych itp. Ekwiwalent pieniężny oraz talon świąteczny zostaną sfinansowane ze środków ZFŚS.

(dowód: protokół nr (...) k. 47 w aktach sprawy)

Wszyscy pracownicy otrzymali w miesiącu kwietniu 2011 roku talony świąteczne o wartości po 160 złotych. Płatnik wypłacił pracownikom w miesiącu kwietniu 2011 roku ekwiwalent pieniężny za wypoczynek weekendowy w wysokości:

- po 840 złotych dla 46 pracowników;
- 672 złotych dla 1 pracownika (J. K.) proporcjonalnie do wymiaru czasu pracy tego pracownika.

(okoliczności niesporne)

W dniu 18 lipca 2011 roku Komisja Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych po przeanalizowaniu zgromadzonych na rachunku ZFŚS środków, zaproponowała przeznaczenie środków na pomoc rzeczowo-finansową dla pracowników i wpłacenie ekwiwalentu pieniężnego z okazji Dnia (...) w miesiącu sierpniu 2011 roku. Przyjęto zasady, zgodnie z którymi wysokość ekwiwalentu wynosiła:

- 1.050 złotych dla pracowników, których dochód przypadający miesięcznie na osobę w rodzinie nie przekraczał kwoty uprawniającej do pobierania zasiłku rodzinnego/pielęgnacyjnego pozostających w stosunku pracy na dzień 31 lipca 2011 roku, którzy posiadają minimum roczny staż pracy w (...) Sp. z o.o.;
- 1.000 złotych dla pozostałych pracowników (nie pobierających ww. zasiłków) pozostających w stosunku pracy na dzień 31 lipca 2011 roku, którzy posiadają minimum roczny staż pracy w (...) Sp. z o.o.;
- 530 złotych dla pracowników, których dochód przypadający miesięcznie na osobę w rodzinie nie przekracza kwoty uprawniającej do pobierania zasiłku rodzinnego lub pielęgnacyjnego pozostających w stosunku pracy na dzień 31 lipca 2011 roku, którzy posiadają minimum półroczny staż pracy w (...) Sp. z o.o.;
- 500 złotych dla pozostałych pracowników (nie pobierających ww. zasiłków) pozostających w stosunku pracy na dzień 31 lipca 2011 roku, którzy posiadają minimum półroczny staż pracy w (...) Sp. z o.o.;
- 320 złotych dla pracowników, których dochód przypadający miesięcznie na osobę w rodzinie nie przekracza kwoty uprawniającej do pobierania zasiłku rodzinnego/pielęgnacyjnego pozostających w stosunku pracy na dzień 31 lipca 2011 roku, którzy posiadają krótszy niż półroczny staż pracy w (...) Sp. z o.o.;
- 300 złotych dla pozostałych pracowników (nie pobierających ww. zasiłków) pozostających w stosunku pracy na dzień 31 lipca 2011 roku, którzy posiadają krótszy niż półroczny staż pracy w (...) Sp. z o.o.;
- pracownicy zatrudnieni w niepełnym wymiarze czasu pracy, otrzymują ekwiwalent w wysokości proporcjonalnej do wymiaru czasu pracy.

Ekwiwalent pieniężny miał być sfinansowany ze środków ZFŚS.

(dowód: protokół nr (...) k. 262 w aktach sprawy)

Płatnik wypłacił pracownikom w miesiącu sierpniu 2011 roku ekwiwalent pieniężny z okazji (...) w wysokości:

- po 1.000 złotych dla 48 pracowników;
- 800 złotych dla 1 pracownika (J. K.) proporcjonalnie do wymiaru czasu pracy tego pracownika – 3/5 etatu;
- po 500 złotych dla 8 pracowników – proporcjonalnie do okresu zatrudnienia, dla T. P. proporcjonalnie do wymiaru czasu pracy tego pracownika 1/2 etatu;
- po 300 złotych dla 2 pracowników – proporcjonalnie do okresu zatrudnienia.

(okoliczności niesporne)

W dniu 15 listopada 2011 roku Komisja Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych po przeanalizowaniu zgromadzonych na rachunku ZFŚS środków, zaproponowała przeznaczenie środków na pomoc rzeczowo-finansową dla pracowników i wypłacenie ekwiwalentu pieniężnego w miesiącu grudniu 2011 roku. Przyjęto zasady, zgodnie z którymi wysokość ekwiwalentu wynosiła:

- 1.100 złotych dla pracowników, których dochód przypadający miesięcznie na osobę w rodzinie nie przekracza kwoty uprawniającej do pobierania zasiłku rodzinnego lub pielęgnacyjnego;
- 1.000 złotych dla pozostałych pracowników (nie pobierających w/w zasiłków)
- pracownicy zatrudnieni w niepełnym wymiarze czasu pracy, otrzymują ekwiwalent w wysokości proporcjonalnej do wymiaru czasu pracy.

Ekwiwalent pieniężny zostanie sfinansowane ze środków ZFŚS.

(dowód: protokół nr (...) k. 264 w aktach sprawy)

Płatnik wypłacił pracownikom w miesiącu grudniu 2011 roku ekwiwalent pieniężny w wysokości:

- po 1.000 złotych dla 53 pracowników;
- 800 złotych dla 1 pracownika (J. K.) proporcjonalnie do wymiaru czasu pracy tego pracownika.

(okoliczności niesporne)

Od dnia 1 stycznia 2012 roku zasady korzystania z Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych u płatnika określał nowy regulamin z 17 lipca 2012 roku. Zgodnie z § 1 pkt. 4 Regulaminu osobami uprawnionymi do korzystania z Funduszu byli:

- pracownicy zatrudnieni na podstawie umowy o pracę na czas określony i nieokreślony, w pełnym lub niepełnym wymiarze czasu pracy;
- pracownicy przebywający na urloпах macierzyńskich;
- członkowie rodzin pracowników, w tym współmałżonkowie oraz dzieci;
- emeryci i renciści, dla których (...) Sp. z o.o. był ostatnim miejscem pracy.

Członkami rodzin zgodnie z § 1 pkt 4.2 były pozostające na utrzymaniu i wychowaniu dzieci własne, przysposobione oraz przyjęte na wychowanie dzieci w ramach rodziny zastępczej, dzieci współmałżonków i konkubentów; osoby ww. w stosunku do których orzeczono znaczny lub umiarkowany stopień niepełnosprawności – bez względu na wiek; współmałżonkowie lub konkubenci prowadzący wspólne gospodarstwo domowe. Stosownie do treści § 1 pkt. 4.3 Regulaminu uprawniony mógł ubiegać się o świadczenie socjalne po przepracowaniu w (...) sp. z o.o. jednego roku. Wyjątek stanowiła „pomoc rzeczowo-finansowa”, która mogła być przyznana od dnia zatrudnienia oraz przypadek o którym była mowa w pkt 4.4. Postanowienie § 2 pkt. 1 – 3 Regulaminu określało zakres działalności socjalnej finansowanej z Funduszu, w tym:

- wypoczynek urlopowy – „wczasy pod gruszą” (na zasadzie wypłaty ekwiwalentu pieniężnego dla pracownika/emeryta/rencisty);
- wypoczynek weekendowy (na zasadzie wypłaty ekwiwalentu dla pracownika).

Przepis § 3 pkt 1 Regulamin określał zasady i kryteria usług i świadczeń w zakresie działalności socjalnej. Uprawniony pracownik mógł otrzymać ekwiwalent pieniężny za wypoczynek urlopowy – „wczasy pod gruszą” na pisemny wniosek. Świadczenie mogło być wypłacane raz w roku. Wysokość świadczenia określał załącznik (...). Okres trwania wypoczynku urlopowego – „wczasy pod gruszą” wynosi min.6 dni urlopu wypoczynkowego. Wypłata świadczenia wymaga potwierdzenia urlopowania przez zakład pracy (w przypadku pracowników czynnych zawodowo) – pkt 1. Uprawniony pracownik (czynnie wykonujący pracę zawodową na dzień wypłaty świadczenia) mógł otrzymać ekwiwalent pieniężny jako dofinansowanie do wypoczynku weekendowego. Wysokość i terminy wypłat ekwiwalentu miały być ustalane przez Komisję ZFŚS. Protokół uzgodnień miał być podstawą realizacji świadczenia. Wypłata miała być dokonywana po zatwierdzeniu przez Zakładową Komisję Socjalną, Głównego Księgowego oraz Zarząd (...) Sp. z o.o. (pkt. 1.2). Zgodnie z § 3 pkt. 1.3 kwota ekwiwalentu pieniężnego, o których mowa w pkt 1.1. i 1.2 oraz innych świadczeń przyznawanych osobom uprawnionym na podstawie § 2, miała być zróżnicowana i zależeć miała od sytuacji finansowej pracownika m.in. od dochodu przypadającego na członka rodziny uprawniającego do pobierania, bądź nie, zasiłku rodzinnego/pielęgnacyjnego przez uprawnionego pracownika. Wszystkie świadczenia przyznawane z Funduszu stosownie do treści § 4 pkt. 1 Regulaminu miały charakter uznaniowy i były przyznawane osobom uprawnionym po złożeniu stosownego wniosku. Niektóre świadczenia mogą być przyznawane bez wniosku na podstawie decyzji Komisji Socjalnej w uzgodnieniu z Głównym Księgowym, zatwierdzonej przez Zarząd (...) Sp. z o.o. (§ 4 pkt. 2). Środki Funduszu gromadzone są na odrębnym rachunku bankowym. Środkami funduszu administrował pracodawca – Zarząd (...) sp. z o.o. (§ 3 pkt. 4, pkt 5 Regulaminu).

(dowód: Regulamin z 17 lipca 2012 roku k. 282-284 w aktach sprawy)

Zgodnie z tabelą dofinansowania z ZFŚS w 2012-2013 roku wysokość ekwiwalentu za „wczasy pod gruszą” dla pracowników ustala się w kwotach:

- 2.000 złotych dla pracowników, których dochód przypadający na członka rodziny nie przekracza kwoty uprawniającej do pobierania zasiłku rodzinnego/pielęgnacyjnego (stosowne zaświadczenie o dochodach na członka rodziny);
- 1.800 złotych dla pracowników nie pobierających zasiłku rodzinnego/pielęgnacyjnego.

(dowód: tabela dofinansowania k. 285 w aktach sprawy)

W dniu 20 marca 2012 roku Komisja Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych po przeanalizowaniu zgromadzonych na rachunku ZFŚS środków, zaproponowała przeznaczenie środków na pomoc rzeczowo-finansową dla pracowników i wpłacenie ekwiwalentu pieniężnego na wypoczynek weekendowy w miesiącu kwietniu 2012 roku.

Przyjęto zasady, zgodnie z którymi wysokość ekwiwalentu wynosiła:

- 650 złotych dla pracowników, których dochód przypadający miesięcznie na osobę w rodzinie nie przekraczał kwoty uprawniającej do pobierania zasiłku rodzinnego/pielęgnacyjnego;
- 600 złotych dla pozostałych pracowników (nie pobierających w/w zasiłków);
- pracownicy zatrudnieni w niepełnym wymiarze czasu pracy, otrzymują ekwiwalent w wysokości proporcjonalnej do wymiaru czasu pracy.

Ekwiwalent pieniężny miał być sfinansowany ze środków ZFŚS.

(dowód: protokół nr (...) k. 267 w aktach sprawy)

Płatnik wypłacił pracownikom w miesiącu kwietniu 2012 roku ekwiwalent pieniężny za wypoczynek weekendowy w wysokości po 600 złotych dla 55 pracowników.

(okoliczność niesporna)

W dniu 25 czerwca 2012 roku Komisja Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych po przeanalizowaniu zgromadzonych na rachunku ZFŚS środków, zaproponowała przeznaczenie środków na pomoc rzeczowo-finansową dla pracowników i wpłacenie ekwiwalentu pieniężnego na wypoczynek weekendowy w miesiącu lipcu 2012 roku. Przyjęto zasady, zgodnie z którymi wysokość ekwiwalentu wynosiła:

- 650 złotych dla pracowników, których dochód przypadający miesięcznie na osobę w rodzinie nie przekraczał kwoty uprawniającej do pobierania zasiłku rodzinnego lub pielęgnacyjnego;
- 600 złotych dla pozostałych pracowników (nie pobierających ww. zasiłków);
- pracownicy zatrudnieni w niepełnym wymiarze czasu pracy, otrzymują ekwiwalent w wysokości proporcjonalnej do wymiaru czasu pracy.

Ekwiwalent pieniężny miał być sfinansowany ze środków ZFŚS.

(dowód: protokół nr (...) k. 260 w aktach sprawy)

Płatnik wypłacił pracownikom w miesiącu lipcu 2012 roku ekwiwalent pieniężny za wypoczynek weekendowy w wysokości po 600 złotych dla 55 pracowników.

(dowód: lista wypłat k. 269 w aktach sprawy)

W dniu 16 lipca 2012 roku Komisja Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych z uwagi na przekazanie z zysku na 2011 roku kwoty 82.000 złotych na ZFŚS oraz po przeanalizowaniu zgromadzonych na rachunku ZFŚS środków, zaproponowała przeznaczenie środków na pomoc rzeczowo-finansową dla pracowników i wpłacenie ekwiwalentu pieniężnego na wypoczynek weekendowy w miesiącu sierpniu 2012 roku. Przyjęto zasady, zgodnie z którymi wysokość ekwiwalentu wynosiła:

- 1.100 złotych dla pracowników, których dochód przypadający miesięcznie na osobę w rodzinie nie przekraczał kwoty uprawniającej do pobierania zasiłku rodzinnego lub pielęgnacyjnego;
- 1.000 złotych dla pozostałych pracowników (nie pobierających ww. zasiłków);
- pracownicy zatrudnieni w niepełnym wymiarze czasu pracy, otrzymali ekwiwalent w wysokości proporcjonalnej do wymiaru czasu pracy.

Ekwiwalent pieniężny miał być sfinansowany ze środków ZFŚS.

(dowód: protokół nr (...) k. 262 w aktach sprawy)

Płatnik wypłacił pracownikom w miesiącu sierpniu 2012 roku ekwiwalent pieniężny za wypoczynek weekendowy w wysokości:

- po 1.000 złotych dla 54 pracowników;
- 167 złotych dla 1 pracownika (M. B.) proporcjonalnie do okresu zatrudnienia.

(okoliczności niesporne)

W dniu 27 listopada 2012 roku Komisja Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych po przeanalizowaniu zgromadzonych na rachunku ZFŚS środków, zaproponowała przeznaczenie środków na pomoc rzeczowo-finansową

dla pracowników i wpłacenie ekwiwalentu pieniężnego w miesiącu grudniu 2012 roku. Przyjęto zasady, zgodnie z którymi wysokość ekwiwalentu wynosiła:

- 1.000 złotych dla pracowników, których dochód przypadający miesięcznie na osobę w rodzinie nie przekraczał kwoty uprawniającej do pobierania zasiłku rodzinnego/pielęgniacyjnego;
- 900 złotych dla pozostałych pracowników (nie pobierających ww. zasiłków);
- pracownicy zatrudnieni w niepełnym wymiarze czasu pracy, otrzymują ekwiwalent w wysokości proporcjonalnej do wymiaru czasu pracy.

Ekwiwalent pieniężny miał być sfinansowany ze środków ZFŚS.

(dowód: protokół nr (...) k. 271 odwrót w aktach sprawy)

Płatnik wypłacił pracownikom w miesiącu grudniu 2012 roku ekwiwalent pieniężny w wysokości:

- po 900 złotych dla 57 pracowników;
- 525 złotych dla 1 pracownika (M. B.) proporcjonalnie do okresu zatrudnienia.

(dowód: lista wypłat k. 272 odwrót, k. 273 w aktach sprawy)

W dniu 24 kwietnia 2013 roku Komisja Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych po przeanalizowaniu zgromadzonych na rachunku ZFŚS środków, zaproponowała przeznaczenie środków na pomoc rzeczowo-finansową dla pracowników i wpłacenie ekwiwalentu pieniężnego na wypoczynek weekendowy w miesiącu maju 2013 roku. Przyjęto zasady, zgodnie z którymi wysokość ekwiwalentu wynosiła:

- 1.100 złotych dla pracowników, których dochód przypadający miesięcznie na osobę w rodzinie nie przekraczał kwoty uprawniającej do pobierania zasiłku rodzinnego lub pielęgnacyjnego;
- 1.000 złotych dla pozostałych pracowników (nie pobierających ww. zasiłków);
- pracownicy zatrudnieni w niepełnym wymiarze czasu pracy, otrzymują ekwiwalent w wysokości proporcjonalnej do wymiaru czasu pracy.

Ekwiwalent pieniężny miał być sfinansowany ze środków ZFŚS.

(dowód: protokół nr (...) k. 274 w aktach sprawy)

Płatnik wypłacił pracownikom w miesiącu maju 2013 roku ekwiwalent pieniężny za wypoczynek weekendowy w wysokości:

- po 1.000 złotych dla 50 pracowników;
- 333 złotych dla 1 pracownika (S. B.);
- 917 dla 1 pracownika (M. B.);
- 417 dla 1 pracownika (P. R.) proporcjonalnie do wymiaru czasu pracy.

(dowód: lista wypłat k. 274 odwrót, k. 275 w aktach sprawy)

W dniu 2 września 2013 roku Komisja Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych po przeanalizowaniu zgromadzonych na rachunku ZFŚS środków, zaproponowała przeznaczenie środków na pomoc rzeczowo-finansową

dla pracowników i wpłacenie ekwiwalentu pieniężnego na wypoczynek weekendowy w miesiącu wrześniu 2013 roku. Przyjęto zasady, zgodnie z którymi wysokość ekwiwalentu wynosiła:

- 600 złotych dla pracowników, których dochód przypadający miesięcznie na osobę w rodzinie nie przekraczał kwoty uprawniającej do pobierania zasiłku rodzinnego lub pielęgnacyjnego;
- 500 złotych dla pozostałych pracowników (nie pobierających ww. zasiłków);
- pracownicy zatrudnieni w niepełnym wymiarze czasu pracy, otrzymują ekwiwalent w wysokości proporcjonalnej do wymiaru czasu pracy.

Ekwiwalent pieniężny miał być sfinansowany ze środków ZFŚS.

(dowód: protokół nr (...) k. 275 odwrót w aktach sprawy)

Płatnik wypłacił pracownikom w miesiącu wrześniu 2013 roku ekwiwalent pieniężny za wypoczynek weekendowy w wysokości:

- po 500 złotych dla 54 pracowników;
- po 333 złotych dla 2 pracowników (S. B. i P. R.) proporcjonalnie do okresu zatrudnienia.

(dowód: lista wypłat k. 276 w aktach sprawy)

W okresie od stycznia 2011 roku do grudnia 2013 roku wnioskodawca wypłacił ekwiwalent pieniężny za „wczasy pod gruszą” ogółem 181 pracownikom, w tym:

- 179 świadczeń w wysokości po 1.800 złotych;
- 2 świadczenia po 1.050 złotych dla 2 pracowników.

(okoliczności niesporne)

Pracownicy w celu uzyskania świadczeń w 2011 i 2012 roku nie składali oświadczeń o stanie majątkowym, rodzinnym i sytuacji życiowej, nie składali również wniosków. Pracodawca nie analizował sytuacji rodzinnej, życiowej i materialnej poszczególnych pracowników. Przyznawanie wszystkich świadczeń w postaci ekwiwalentów pieniężnych odbywało się w ten sposób, że komisja socjalna przygotowywała protokół dotyczący wypłat świadczeń, ustalając kryterium do wypłaty świadczeń w oparciu o regulamin ZFŚS, tj. w oparciu o fakt pobierania lub nie przez pracowników zasiłków rodzinnych/pielęgnacyjnych oraz wysokość świadczenia. Następnie komisja ustalała listę osób uprawnionych do wypłaty świadczenia, w oparciu o którą dokonywano wypłat. W przypadku talonów przyznano je w jednakowej wysokości z okazji Świąt Wielkiej Nocy w 2011 roku. Komisja socjalna decydowała o wysokości świadczenia i o przyznaniu go w jednakowej wysokości.

Pracownik z kadr – członek komisji socjalnej znał sytuację rodzinną, majątkową i życiową pracowników. Wiedział, iż żaden z pracowników nie pobiera zasiłków rodzinnych/pielęgnacyjnych. Kryterium to nie znajdowało faktycznego odzwierciedlenia w wysokości kwoty świadczeń i nie różnicowało wysokości przyznanych i wypłaconych świadczeń w zależności od indywidualnej rodzinnej, majątkowej i życiowej sytuacji pracowników, gdyż żaden z pracowników nie pobierał zasiłku rodzinnego/pielęgnacyjnego. W rzeczywistości jedynym kryterium przyznania świadczeń był fakt pozostawania pracownika w zatrudnieniu, wymiar czasu pracy oraz długość okresu zatrudnienia.

W 2013 roku komisja ZFŚS wprowadziła dodatkowe kryterium przyznawania świadczeń socjalnych – wysokość miesięcznego przychodu 2.000 złotych dla osoby w rodzinie. Wszyscy pracownicy złożyli oświadczenia, iż ich przychody na osobę w rodzinie przekraczają 2.000 złotych. Kryterium nie dało rezultatu, nie szukano jednak innego kryterium przyznania świadczeń socjalnych oraz wskazania ich wysokości. Pracodawca, pracownicy kadr oraz

członkowie komisji socjalnej znali wysokość wynagrodzeń pracowników oraz wiedzieli, że wysokość wynagrodzenia w spółce wykracza ponad wysokość przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia.

W przypadku ekwiwalentu pieniężnego za „wczasy pod gruszą” w spornym okresie pracownik kadr oraz przedstawiciele komisji socjalnej sporządzali poświadczenia urlopowania „wczasy pod gruszą” dla pracowników. Pracownik kadr poświadczał w dokumencie ilość dni urlopu wypoczynkowego wykorzystanych przez pracownika. Na tej podstawie komisja socjalna przyznawała ekwiwalent pieniężny jako dofinansowanie do wypoczynku urlopowego „wczasy pod gruszą”. Główny księgowy sprawdzał poświadczenie pod względem formalno – rachunkowym, a następnie kwotę zatwierdzał do wypłaty.

(okoliczności niesporne)

W okresie od dnia 17 kwietnia 2014 roku do dnia 22 maja 2014 roku organ rentowy przeprowadził u płatnika kontrolę, która wykazała, że płatnik przy przyznawaniu pracownikom w latach 2011-2013 świadczeń w postaci ekwiwalentów pieniężnych ekwiwalentów pieniężnych za „wczasy pod gruszą”, ekwiwalentów pieniężnych za „wypoczynek weekendowy”, ekwiwalentów pieniężnych z okazji (...) oraz talonów, nie badał sytuacji finansowej, materialnej i życiowej osób otrzymujących świadczenia. Pracownicy nie składali indywidualnych wniosków o ich przyznanie.

W dniu 6 czerwca 2014 roku płatnik składek zgłosił zastrzeżenia i wyjaśnienia do protokołu kontroli. Organ rentowy częściowo uwzględnił zgłoszone zastrzeżenia i w dniu 23 czerwca 2014 roku wydał aneks nr (...) do protokołu kontroli z dnia 6 czerwca 2014 roku.

(okoliczności niesporne)

Mając na uwadze wyniki kontroli ZUS wydał zaskarżone w niniejszej sprawie decyzje. decyzje

(dowód: decyzje w akta ZUS)

Ostatecznie płatnik nie kwestionował rachunkowych wyliczeń podstaw wymiaru składek ustalonych przez ZUS w zaskarżonych decyzjach, a jedynie twierdził, że sporne świadczenia jako świadczenia socjalne nie powinny być wliczane do podstawy wymiaru składek.

(okoliczność niesporna)

Sąd Okręgowy dokonał oceny dowodów i zważył co następuje:

Odwołania nie zasługują na uwzględnienie.

Kwestia sporną w przedmiotowej sprawie było ustalenie, czy przyznane zainteresowanym pracownikom w spornych okresach przez pracodawcę świadczenia w postaci ekwiwalentów pieniężnych oraz talonów z Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych stanowiły przychód stanowiący podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne czy były to świadczenia socjalne, które nie stanowią podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne pracowników podlegających, z mocy art. 6 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 13 października 1998 roku o systemie ubezpieczeń społecznych (tekst jedn. Dz. U. z 2009r., Nr 205, poz. 1585 ze zm.) ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym i z mocy art. 11 ust. 1 i art. 12 ust. 1 ww. ustawy ubezpieczeniom chorobowemu i wypadkowemu, a także na ubezpieczenie zdrowotne z mocy ust. 1 i 6 oraz art. 83 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 roku o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (tekst jedn. Dz. U. z 2008r., Nr 164, poz. 1027 ze zm.).

Zakład Ubezpieczeń Społecznych w oparciu o art. 41 ust. 13 ustawy systemowej może kwestionować wysokość wynagrodzenia stanowiącego podstawę wymiaru składki, jeżeli okoliczności sprawy wskazują na to, że nie są one zgodne stanem faktycznym.

Zgodnie z art. 18 ust. 1 w zw. z art. 20a ustawy systemowej podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne stanowi przychód, o jakim mowa w art. 4 pkt 9 i pkt 10 tej ustawy. Stosownie do art. 4 pkt 9 użyte w ustawie określenie przychód oznacza przychód w rozumieniu przepisów o podatku dochodowym od osób fizycznych z tytułu m.in.: zatrudnienia w ramach stosunku pracy. Zgodnie zaś z art. 81 ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, do ustalenia podstawy wymiaru składek na ubezpieczenie zdrowotne pracowników stosuje się przepisy określające podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe tych osób.

W świetle art. 12 ust. 1 ustawy z dnia 26 lipca 1991 roku o podatku dochodowym od osób fizycznych (tekst jedn. Dz. U. z 2012r., poz. 361 ze zm.) za przychody ze stosunku pracy uważa się wszelkiego rodzaju wypłaty pieniężne oraz wartość pieniężną świadczeń w naturze bądź ich ekwiwalenty, bez względu na źródło finansowania tych wypłat i świadczeń, a w szczególności: wynagrodzenia zasadnicze, wynagrodzenia za godziny nadliczbowe, różnego rodzaju dodatki, nagrody, ekwiwalenty za nie wykorzystany urlop i wszelkie inne kwoty niezależnie od tego, czy ich wysokość została z góry ustalona, a ponadto świadczenia pieniężne ponoszone za pracownika, jak również wartość innych nieodpłatnych świadczeń lub świadczeń częściowo odpłatnych.

W ocenie Sądu treść art. 12 ust. 1 ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych, nie pozostawia żadnych wątpliwości, że wartość środków pieniężnych, które pracownicy płatnika uzyskali w latach 2011-2013 roku tytułem świadczeń weekendowych z Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych ((...)), stanowi przychód tych pracowników.

Enumeratywny katalog przychodów, które nie stanowią podstawy wymiaru składek zawiera rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 18 grudnia 1998 roku w sprawie szczegółowych zasad ustalania podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe (Dz. U. Nr 161, poz. 1106 ze zm.)

Zgodnie z treścią § 2 ust. 1 pkt 19 cyt. wyżej rozporządzenia, podstawy wymiaru składek nie stanowią, świadczenia finansowane ze środków przeznaczonych na cele socjalne w ramach zakładowego funduszu świadczeń socjalnych. Mając na uwadze, że przepis § 2 ust. 1 pkt 19 ww. rozporządzenia ma charakter wyjątku od ogólnej zasady podlegania obowiązkowi składkowemu każdego przychodu, to na płatniku składek, a nie organie rentowym, spoczywał ciężar dowodu, że wypłacane pracownikom świadczenia weekendowe mieściły się w granicach pomocy finansowej.

Definicję działalności socjalnej zawiera art. 2 pkt 1 ustawy z dnia 4 marca 1994 roku o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych (tekst jedn. Dz. U. z 2012r, poz. 592 ze zm.), zgodnie z którym, działalność socjalna to usługi świadczone przez pracodawców na rzecz różnych form wypoczynku, działalności kulturalno-oświatowej, sportowo-rekreacyjnej, opieki nad dziećmi w żłobkach, przedszkolach oraz innych formach wychowania przedszkolnego, udzielanie pomocy materialno-rzeczowej lub finansowej, a także zwrotnej lub bezzwrotnej pomocy na cele mieszkaniowe na warunkach określonych umową.

Zebrany w sprawie materiał dowodowy wskazuje jednoznacznie, iż skarżący w latach 2011-2013 roku, poza jednostkowymi wyjątkami, które wynikały z rozmiaru wymiaru czasu pracy danego pracownika lub długości okresu zatrudnienia, wypłacił z (...) wszystkim pracownikom świadczenia w takiej samej wysokości, a mianowicie dokonał wypłaty świadczeń w postaci:

1. talonów w kwietniu 2011 roku w jednakowej dla wszystkich wysokości po 160 złotych;
2. ekwiwalentów pieniężnych:
 - w grudniu 2011 roku w wysokości po 1.000 złotych – 53 osoby, 800 złotych – 1 osoba;
 - w grudniu 2012 roku w wysokości po 900 złotych – 57 osób, 525 złotych – 1 osoba;
3. ekwiwalentów pieniężnych na wypoczynek weekendowy:

- w kwietniu 2011 roku – po 840 złotych – 46 osób, 672 złotych – 1 osoba proporcjonalnie do wymiaru czasu pracy;
- w kwietniu 2012 roku po 600 złotych – 55 osoby;
- w lipcu 2012 roku po 600 złotych – 55 osoby;
- w sierpniu 2012 roku po 1.000 złotych – 54 osoby, 167 złotych – 1 osoba proporcjonalnie do okresu zatrudnienia;
- w maju 2013 roku po 1.000 złotych – 50 osób, 333 złotych – 1 osoba, 417 złotych – 1 osoba, 917 złotych – 1 osoba,
- we wrześniu 2013 roku po 500 złotych – 54 osoby, po 333 złotych – 2 osoby proporcjonalnie do okresu zatrudnienia;

4. ekwiwalentów pieniężnych z okazji (...):

- w sierpniu 2011 roku – po 1.000 złotych – 48 osób, 800,00 złotych – 1 osoba proporcjonalnie do wymiaru czasu pracy, po 500 złotych – 8 osób proporcjonalnie do okresu zatrudnienia, po 300,00 złotych – 2 osoby proporcjonalnie do okresu zatrudnienia;

5. ekwiwalentów pieniężnych za „wczasy pod gruszą” w okresach od lutego 2011 roku do grudnia 2013 roku po 1.800 złotych – 179 osób, po 1.050 złotych – 2 osoby proporcjonalnie do okresu zatrudnienia.

Poza sporem pozostaje, że świadczenia te zostały wypłacone przez płatnika ze środków przeznaczonych na cele socjalne. Były to bowiem środki pochodzące z odpisu na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych, zgromadzone na odrębnym rachunku bankowym. Nie ulega także wątpliwości, że wypłacone świadczenia przeznaczone na wypoczynek pracownika stanowiły dla pracowników pomoc finansową, a zatem mieściły się w ramach szeroko pojętej działalności socjalnej. Jednak zakwalifikowanie danego świadczenia przyznawanego w ramach funduszu świadczeń socjalnych jako mieszczącego się w ustawowej definicji działalności socjalnej, nie oznacza automatycznie, że wypłacone świadczenie realizuje cele socjalne. O tym, czy świadczenia wypłacane z funduszu świadczeń socjalnych realizują cele socjalne decyduje treść art. 8 ust. 1 ustawy o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych.

Z treści tego przepisu wynika zaś, że przyznawanie ulgowych usług i świadczeń oraz wysokość dopłat z Funduszu uzależnia się od sytuacji życiowej, rodzinnej i materialnej osoby uprawnionej do korzystania z Funduszu.

Wprawdzie zasady i warunki korzystania z usług i świadczeń finansowanych z Funduszu, w myśl art. 8 ust. 2 ustawy, określa pracodawca w regulaminie, ale musi przy tym bezwzględnie uwzględniać treść art. 8 ust. 1 ustawy. Pracodawca nie może więc ustalić zasad i warunków korzystania z usług i świadczeń finansowanych z Funduszu według dowolnie wybranych przez siebie kryteriów, z pominięciem naczelnej zasady wyrażonej w art. 8 ust. 1 ustawy o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych, że przyznawanie tych usług i świadczeń oraz wysokość dopłat z Funduszu zostało uzależnione od sytuacji życiowej, rodzinnej i materialnej osoby uprawnionej do korzystania z Funduszu.

A zatem obowiązujący u danego pracodawcy regulamin, który szczegółowo określa zasady i warunki korzystania z usług i świadczeń finansowanych z Funduszu nie może być sprzeczny z treścią art. 8 ust. 1 ww. ustawy, co oznacza że nie można przyznawać ulgowych usług i świadczeń oraz dopłat z Funduszu w oderwaniu od sytuacji życiowej, rodzinnej i materialnej osoby uprawnionej do korzystania z Funduszu (tzw. kryterium socjalne). O tym, czy dane świadczenie wypłacone z funduszu świadczeń socjalnych spełnia kryterium socjalne nie decyduje zatem wyłącznie to, czy świadczenie jest finansowane ze środków Funduszu oraz jego cel (pomoc pracownikom), ale to czy zostało ono uzależnione od sytuacji życiowej, rodzinnej i materialnej osoby uprawnionej do korzystania z Funduszu.

Zasady korzystania z Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych u płatnika w okresie od 1 stycznia 2011 roku do dnia 31 grudnia 2011 roku były regulowane Regulaminem z dnia 22 grudnia 2010 roku uchwalonym przez (...) Spółkę z o.o. w R.. Natomiast od dnia 1 stycznia 2012 roku zasady korzystania z Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych u płatnika określał nowy Regulamin z dnia 17 lipca 2012 roku. Regulamin z 2012 roku był podstawą wypłaty zainteresowanym świadczeń w 2012 i 2013 roku.

W ocenie Sądu pod względem formalnym Regulaminy obowiązujące w spornym okresie u płatnika były zgodne z treścią art. 8 ust 1 ustawy o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych. Przewidywały bowiem świadczenia socjalne, które były finansowane z ZFŚS i które miały być w zróżnicowanej wysokości, wprowadzały kryteria przyznawania świadczeń i ich wysokości oraz wymagały stosownych wniosków od pracowników.

Nie oznacza to jednak, jak chce skarżący, że rozdysponowanie środków zgromadzonych na odrębnym rachunku bankowym Funduszu na cele socjalne wymienione w regulaminach w oparciu o przyjęte w nim kryterium przemawia za zasadnością odwołania. Na kryterium socjalne składa się sytuacja życiowa, rodzinna i materialna osób uprawnionych (art. 8 ust. 1 cyt. wyżej ustawy). Sytuacja życiowa to szczególne okoliczności, które spotykają w pewnych okresach życia człowieka powodując jej pogorszenie np. w związku z chorobą, śmiercią członka rodziny, utratą mieszkania, utratą pracy. Sytuacja rodzinna to przede wszystkim liczba członków rodziny, z którymi pracownik prowadzi wspólne gospodarstwo domowe. Natomiast sytuacja materialna jest uzależniona od wysokości dochodów w rodzinie pracownika. Przy czym prawidłowe ustalenie sytuacji materialnej dotyczącej posiadanych zasobów majątkowych i uzyskiwanych dochodów, sprowadza się nie tylko do ustalenia wysokości wynagrodzenia pracownika zatrudnionego u płatnika, ale dotyczy wszystkich osób, z którymi ten pracownik prowadzi wspólne gospodarstwo domowe. Z kolei sytuacja rodzinna to przede wszystkim liczba członków rodziny, z którymi pracownik prowadzi wspólne gospodarstwo domowe. Natomiast sytuacja życiowa to szczególne okoliczności, które spotykają w pewnych okresach życia człowieka powodując jej pogorszenie, np. w związku z chorobą, śmiercią członka rodziny, utratą mieszkania, utratą pracy. Dopiero te wszystkie informacje pozwalają w prawidłowy sposób ustalić kryterium socjalne, którym winien kierować się płatnik dokonując dystrybucji spornych świadczeń z funduszu socjalnego.

Z oświadczenia Głównego Księgowego P. C., które to oświadczenie nie było przez ZUS kwestionowane wynika, że większość zatrudnionych u płatnika składek pracowników to osoby w przedziale wiekowym ponad 40 lat, z wykształceniem wyższym inżynierskim, o zbliżonych wysokich dochodach. Średnie zarobki pracowników płatnika oscylowały w granicach 6.300-6.400 złotych, zaś z premią ponad 7.000 złotych. Była to zatem grupa zawodowo dość jednolita.

Mimo posiadanej wiedzy na temat struktury zawodowej zatrudnionych pracowników oraz jednocześnie posiadanej wiedzy, iż żaden z pracowników nie posiada dochodów uprawniających do pobierania zasiłku rodzinnego/pielęgnacyjnego oraz że żaden z pracowników takich zasiłków nie pobiera, pracodawca przyjął jako kryterium przyznania świadczeń socjalnych i ustalił ich wysokość w oparciu o kryterium pobierania lub nie przez pracowników zasiłku rodzinnego lub pielęgnacyjnego. Takie bowiem kryterium socjalne obowiązywało w (...). Jednocześnie, jak przyznał świadek, wnioskodawca nie analizował i nie porównywał sytuacji pracowników zatrudnionych w Spółce (...) i w Elektrowni, nie porównywał ich struktury zawodowej. Bezkrytyczne zastosowanie w regulaminach ZFŚS wnioskodawcy takiego samego kryterium przyznawania świadczeń, jak w regulaminie (...) i ewentualne przeświadczenie wnioskodawcy, że zastosowanie takiego kryterium będzie wystarczające dla zindywidualizowania sytuacji pracowników zatrudnionych w Spółce (...), było niczym nieuzasadnione. Wnioskodawca bowiem przed przyjęciem ww. kryterium przyznawania i ustalania wysokości świadczeń socjalnych nie dokonał żadnej analizy sytuacji życiowej, rodzinnej i materialnej swoich pracowników, aby w sposób rzeczywisty ocenić sytuację poszczególnych pracowników, a w konsekwencji zaadresować do indywidualnych pracowników pomoc w postaci świadczeń socjalnych, poprzez przyznanie tej pomocy w różnej wysokości zgodnie z potrzebami pracowników. Wnioskodawca zastosował zatem kryterium przyznania świadczeń socjalnych, o którym wiedział, że nie zróżnicuje wysokości pomocy, gdyż żaden z zatrudnionych w spółce pracowników nie pobiera zasiłku rodzinnego/pielęgnacyjnego. Z góry było wiadomym – z uwagi na grupę zatrudnionych w spółce pracowników – że u płatnika to kryterium nie doprowadzi do zróżnicowania przyznawanych świadczeń. Aby to stwierdzić nie trzeba było nawet czekać do wypłaty świadczeń w 2011 roku. Już bowiem w chwili uchwalenia regulaminu w dniu 22 grudnia 2010 roku pracodawca posiadał stosowną wiedzę o tych okolicznościach, co jednoznacznie wynikało z zeznań świadka. W efekcie końcowym w 2011 roku pracodawca wypłacił świadczenia wszystkim pracownikom w tej samej wysokości. Różnice w wysokości wypłaconych świadczeń wynikały z różnicy długości okresu zatrudnienia oraz wymiaru czasu pracy. Kryterium pozostawania w zatrudnieniu, długość okresu zatrudnienia czy różnicy w wymiarze czasu pracy, nie stanowi

kryterium socjalnego, w rozumieniu art. 8 ust. 1 ww. ustawy. Przedmiotowe świadczenia zostały przy tym wypłacone na podstawie protokołów komisji socjalnych, bez składania jakichkolwiek oświadczeń pracowników, a nawet bez wniosków pracowników (mimo takich wymogów wynikających z § 3 pkt. 1 regulaminu). Dotyczyło to wszystkich świadczeń wypłacanych pracownikom w 2011 roku, przy czym odnośnie ekwiwalentów pieniężnych komisja socjalna przewidywała świadczenia w zróżnicowanych wysokościach w zależności od kryterium pobierania bądź nie zasiłku rodzinnego/pielęgniacyjnego. Niezależnie od ustalenia kryterium i zróżnicowania wysokości świadczeń ekwiwalentów, jak wyżej wskazano, świadczenia te były wypłacane w jednakowej wysokości z uwagi na brak pracowników pobierających zasiłek rodzinny/pielęgniacyjny. Natomiast w przypadku talonów komisja ustaliła świadczenie w jednej wysokości dla wszystkich pracowników uzależniając jego wypłatę wyłącznie od pozostawania pracownika w zatrudnieniu. W przypadku zatem talonów wypłacanych pracownikom Spółki (...) komisja socjalna nie zastosowała żadnego kryterium przyznania i ustalenia wysokości świadczenia.

Mimo, iż pracodawca w okresie obowiązywania regulaminu z dnia 22 grudnia 2010 roku wiedział, że zastosowane kryterium nie różnicuje wysokości przyznawanych pracownikom w 2011 roku świadczeń, również w regulaminie z dnia 17 lipca 2012 roku powtórzono takie samo kryterium przyznawania i ustalania wysokości przyznawanych świadczeń. Choć bowiem w § 3 pkt 1.1 Regulaminu zaznaczono, iż kwoty ekwiwalentu będą zróżnicowane i będą zależeć od sytuacji finansowej pracownika m.in. od dochodu przypadającego na członka rodziny uprawniającego do pobierania zasiłku rodzinnego/pielęgniacyjnego przez uprawnionego pracownika, w praktyce kryterium przyznawania i ustalania wysokości świadczenia pozostało takie samo i ograniczało się wyłącznie do ww. kryterium (a nie od sytuacji finansowej pracownika, między innymi o takie kryterium, jak wskazano w regulaminie). Ponadto różnica w regulacji zawartej w nowym regulaminie miała dotyczyć wymogu składania przez uprawnionych pracowników pisemnych wniosków, wprowadzonego w § 3 pkt 1.1 i 1.2. W praktyce jednakże, co wynikało z akt rentowych, treści protokołów komisji socjalnych oraz zeznań świadka P. C., procedura przyznawania świadczeń i ustalania ich wysokości pozostała bez zmian i pracownicy nie składali żadnych wniosków czy oświadczeń. Składane w 2013 roku oświadczenia przez pracowników, których przychody miały nie przekraczać kwoty 2.000 złotych na jednego członka rodziny również miały charakter pozorny, skoro pracodawca, jak zeznał świadek, wiedział o wysokości wynagrodzeń pracowników i ich sytuacji majątkowej. Złożone oświadczenia potwierdziły wiedzę płatnika w tym zakresie. Żaden pracownik bowiem nie zgłosił, iż przychód na jednego członka w rodzinie nie przekracza kwoty 2.000 złotych miesięcznie. Powyższe również nie przełożyło się na ustalenie takiego kryterium, które pozwoliłoby uwzględnić sytuację rodzinną, majątkową czy życiową pracowników i nie doprowadziło do wystarczającego zróżnicowania wypłaconych w 2012 i 2013 roku świadczeń tak, aby można je uznać za kryterium socjalne w rozumieniu art. 8 ust. 1 ustawy. Tylko bowiem pracownicy, którzy pracowali w niepełnym wymiarze czasu pracy lub nie pracowali co najmniej rok otrzymali świadczenia w niższej wysokości, pozostali pracownicy otrzymali świadczenia w jednakowej wysokości. Tymczasem, wbrew twierdzeniom wnioskodawcy, nie można uznać, iż sytuacja rodzinna, majątkowa i życiowa wszystkich pracowników była jednakowa. Okoliczność, iż struktura zawodowa pracowników zatrudnionych u danego pracodawcy, jest w miarę jednolita, nie przesądza bowiem o takiej samej czy nawet podobnej sytuacji rodzinnej, majątkowej czy życiowej wszystkich zatrudnionych pracowników. Jak zeznał bowiem sam świadek wśród zatrudnionych były osoby samotne, posiadające małżonków czy partnerów, nie posiadający dzieci lub posiadający dzieci, w tym dzieci małe, uczące się, pracujące. Przy ustalaniu kryterium socjalnego w rozumieniu art. 8 ust. 1 ustawy wnioskodawca, co jednoznacznie wynikało z materiału dowodowego zebranego w sprawie, nie dokonywał analizy sytuacji pracowników z uwzględnieniem powyższych okoliczności.

W tym stanie rzeczy należało stwierdzić, iż przyjęte przez pracodawcę przy wypłacie spornych świadczeń w latach 2011-2013 roku kryterium (fakt pobierania zasiłku rodzinnego lub pielęgnacyjnego) nie doprowadziło do wystarczającego zróżnicowania wysokości wypłaconych pracownikom świadczeń.

Taka sytuacja mogła być uznana za prawidłową tylko wówczas, gdyby sytuacja wszystkich zatrudnionych u płatnika osób była zbliżona. O ile jednak zbliżona sytuacja materialna i rodzinna pracowników może prowadzić do oceny, że przyznanie im świadczeń w tej samej wysokości nie narusza art. 8 ust. 1 ustawy o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych, o tyle winna być ona rozpatrywana indywidualnie w sposób zgodny z treścią art. 8 ust. 1 ustawy, co w

niniejszej sprawie nie miało miejsca. Oznacza to, że kryterium różnicujące wysokość świadczeń z Funduszu powinno być ustalone na skutek analizy indywidualnej sytuacji materialnej i rodzinnej zatrudnionych u płatnika pracowników i dostosowane do tej sytuacji. A tak w przedmiotowej sprawie się nie stało.

Kryterium pobierania zasiłku rodzinnego/opiekuńczego obowiązujące przy wypłacie świadczeń nie było przyjęte po indywidualnej analizie sytuacji życiowej, materialnej i rodzinnej uprawnionych pracowników, ale zostało przejęte automatycznie z regulaminu obowiązującego w (...). Przed wypłatą spornych świadczeń nikt nie analizował sytuacji życiowej, rodzinnej i materialnej poszczególnych pracowników. Co więcej sytuacja ta – wobec faktu nie pobierania przez pracowników płatnika zasiłku rodzinnego lub opiekuńczego – nie miała jakiegokolwiek wpływu na wysokość wypłaconych zainteresowanym świadczeń i jak przyznał P. C. przyjęte kryterium nie pozwoliło zindywidualizować sytuację majątkową, życiową i rodzinną pracowników. Co więcej wobec braku pracowników pobierających ww. zasiłki faktycznym kryterium było pozostawanie pracownika w zatrudnieniu, długość okresu zatrudnienia oraz wysokość wymiaru czasu pracy. Takie kryterium nie stanowi kryterium socjalnego w rozumieniu art. 8 ust.1 ww. ustawy.

Reasumując należy stwierdzić, że przyjęte przez płatnika kryterium wypłaty spornych świadczeń z (...) (pobieranie zasiłku rodzinnego lub opiekuńczego oraz minimalne wynagrodzenie na jednego członka rodziny) nie miały charakteru socjalnego jak tego wymaga art. 8 ustęp 1 ustawy o (...).

Kryteria te zostały bowiem wprowadzone bez analizy indywidualnej sytuacji rodzinnej, życiowej i materialnej uprawnionych pracowników, co spowodowało, że nie były to kryteria odpowiednie dla zatrudnionych u płatnika pracowników, gdyż nie doprowadziły do zróżnicowania wypłaconych im świadczeń, mimo że sytuacja rodzinna, majątkowa i życiowa pracowników płatnika nie była taka sama, o czym pracodawca wiedział.

O ile zatem można się zgodzić, że socjalny charakter świadczenia nie zależy od sposobu analizy sytuacji materialnej, rodzinnej lub życiowej uprawnionych do korzystania z ZFŚS, jak wynika z prywatnej opinii załączonej do akt sprawy, to jednak zawsze zależy on od wyniku tej analizy. Płatnik może w różny sposób analizować sytuację pracowników, ale wynik tej analizy musi doprowadzić do wypracowania kryterium socjalnego, czyli takiego które będzie dostosowane do sytuacji rodzinnej, życiowej i materialnej pracowników, czego w niniejszej sprawie zabrakło.

Mimo zatem, że wypłacone w oparciu o kryterium pobierania zasiłku rodzinnego lub pielęgnacyjnego świadczenia weekendowe miały oparcie w obowiązującym u płatnika Regulaminie, to z uwagi na brak charakteru socjalnego przyjętego kryterium, należy uznać je za sprzeczne z art. 8 ust.1 ustawy o ZFŚS. Regulamin jako akt niższej niż ustawa rangi nie może być z nią sprzeczny, treść regulaminu sprzeczna z ustawą jest nieważna. W miejsce nieważnych postanowień regulaminu wchodzi przepisy art. 8 ust. 1 ustawy o ZFŚS. A płatnik jako gospodarujący środkami funduszu, nie może dokonać podziału środków z funduszu na działalność socjalną w postaci ulgowych świadczeń weekendowych oraz przyznać tych świadczeń poszczególnym uprawnionym pracownikom w oderwaniu od kryterium socjalnego, o którym mowa w art. 8 ust. 1 ustawy z ZFŚS, nawet jeżeli pozwala mu na to treść obowiązującego u niego regulaminu. Swoboda regulacji w regulaminie zasad przyznawania indywidualnych świadczeń jest bowiem ograniczona ustanowioną przez ustawodawcę w art. 8 ust. 1 ustawy ogólną zasadą, że przyznawanie tych świadczeń ma być uzależnione od sytuacji życiowej, rodzinnej i materialnej osoby uprawnionej do korzystania z funduszu. Regulaminy wprowadzający kryterium zasiłku rodzinnego lub pielęgnacyjnego nie były dostosowane do potrzeb pracowników zatrudnionych u płatnika, gdyż nie realizowało kryterium socjalnego (nie różnicowało pomocy). Różna sytuacja pracowników powinna prowadzić do różnicowania świadczeń socjalnych przysługujących im z funduszu. Tymczasem obowiązujące u płatnika Regulaminy nie pozwalały dostosować pomocy do indywidualnej sytuacji pracownika i jako takie były sprzeczne z treścią art. 8 ust. 1 ustawy o ZFŚS. Prawie wszyscy pracownicy zatrudnieni w Spółce (...) dostawali świadczenia w jednakowej wysokości, mimo że ich sytuacji nie można uznać za taką samą.

Świadczenia z funduszu powinni uzyskiwać ci pracownicy, których sytuacja socjalna jest najgorsza, a ci których sytuacja życiowa, rodzinna i materialna została uznana za dobrą mogą otrzymać z tego funduszu świadczenia w niższej wysokości, ale też mogą ich w ogóle nie otrzymać. Fundusz Świadczeń Socjalnych jest instytucją prawną, która ma łagodzić różnice w poziomie życia pracowników i ich rodzin. Jest on wyrazem funkcji społecznej zakładu

pracy, zaś jego adresatami są zwłaszcza rodziny o najniższych dochodach. (por. m.in. wyroki Sądu Apelacyjnego w Białymstoku z dnia 4 października 2012 roku, III AUa 1698/11, LEX, LEX nr 1220430, Sądu Apelacyjnego w Poznaniu z dnia 16 stycznia 2013 roku, III AUa 1045/12, LEX nr 1292740. Założeniem ustawy o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych jest bowiem podział środków tego funduszu między uprawnionych według kryterium socjalnego, co wyklucza zasadę równości (por. Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 20 czerwca 2012 roku w sprawie I UK 140/2012, OSNP 2013/13-14/160). Jednocześnie Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 16 września 2009 roku w sprawie I UK 121/2009, OSNP 2011/9-10/133) stwierdził, że zasada wyrażona w art. 8 ust. 1 ustawy o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych w zakresie w jakim wymaga zastosowania kryterium socjalnego indywidualnie do każdego z uprawnionych, nie doznaje żadnych wyjątków. Przyjęcie tego kryterium prowadzi zatem do wniosku, iż przyznanie świadczeń ogółowi zatrudnionych w tej samej wysokości jest wykluczone. Zasada „każdemu po równo” pozostaje bowiem w opozycji do kryterium socjalnego.

Należy z całą mocą podkreślić zatem, iż przepis art. 8 ust. 1 ustawy o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych wyraźnie wiąże wysokość przyznawanego świadczenia (będącego pomocą finansową w rozumieniu art. 2 ust. 1 ustawy) z rozpatrywaną łącznie sytuacją życiową, rodzinną i materialną osoby uprawnionej. Taki zaś charakter – pomocy finansowej – miały przyznane w spornym okresie przez płatnika wszystkim pracownikom świadczenia. Oznacza to, że ocena zgodności wydatkowanych środków powinna obejmować w niniejszej sprawie także i to, czy przyznanie świadczeń odbyło się zgodnie z kryteriami o jakich mowa w art. 8 ust. 1 ustawy o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych.

Zgromadzony materiał dowodowy wykazał, iż płatnik nie dokonał indywidualnej analizy sytuacji życiowej, rodzinnej i majątkowej każdego z uprawnionych do uzyskania spornych ulgowych świadczeń socjalnych, do czego był zobligowany treścią art. 8 ust. 1 ustawy o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych oraz treścią Regulaminu 2012 (...).

Przyznanie więc przez płatnika składek spornych świadczeń bez indywidualnej analizy sytuacji życiowej, rodzinnej i materialnej pracowników odbyło się z naruszeniem regulaminu (§ 1 pkt 11 obecnie obowiązującego regulaminu) oraz art. 8 ustawy o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych. Płatnik składek administrując funduszem socjalnym, nie może tego czynić z pominięciem ustawy i w konsekwencji przez swoje działania uszczuplać zasoby tego funduszu, nawet jeśli odbyłoby się to przy pełnej aprobacie przedstawicieli pracowników (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Łodzi z dnia 29 marca 2011 roku w sprawie III AUa 541/2010, OSA 2012/3/72-81, wyrok Sądu Apelacyjnego w Łodzi z dnia 11 czerwca 2013 roku w sprawie III AUa 324/13, LEX nr 1335693 oraz wyrok Sądu Najwyższego z dnia 20 czerwca 2012 roku, UK 140/12, OSNP 2013/13-14/160).

Naruszenie przez płatnika składek przy przyznawaniu świadczeń ulgowych finansowanych z Funduszu kryterium socjalnego, legło u podstaw ustalenia przez organ rentowy nowej wyższej podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne oraz ubezpieczenie zdrowotne, przez wliczenie do niej świadczeń socjalnych wypłaconych zainteresowanym pracownikom przez płatnika w 2011-2013 roku, kwoty te należy uznać za niekwestionowane przez płatnika.

Sporne świadczenia mimo, że zostały wypłacone ze środków (...) zgromadzonych na odrębnym rachunku bankowym, a zatem prawidłowo pod względem formalnym i realizowały cele socjalne (pomoc pracownikom), to zostały przyznane bez faktycznej analizy indywidualnej sytuacji poszczególnych zainteresowanych, czyli bez zastosowania kryterium socjalnego, do którego odwołuje się ustawa o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych oraz obowiązujący u płatnika Regulamin z 2010 i 2012 roku, co wyklucza zwolnienie tych świadczeń z obowiązku składkowego.

Reasumując należy stwierdzić, że płatnik rozdysponował środki Funduszu niezgodnie z ustawą o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych i niezgodnie z Regulaminem z 2011 i 2012 roku. Ich wypłata i wysokość nie były bowiem poprzedzone ustaleniami dotyczącymi sytuacji życiowej, materialnej i rodzinnej każdego pracownika, któremu te świadczenia wypłacono. W istocie zatem sporne świadczenia zostały wypłacone wprawdzie z funduszu świadczeń socjalnych, lecz nie na warunkach wynikających z regulaminu, który przewidywał, że świadczenia będą różnicowane i wypłacane na pisemny wniosek pracowników w oparciu o sytuację finansową pracownika, a więc

nie mogą one zostać uznane za świadczenia finansowane ze środków przeznaczonych na cele socjalne w ramach zakładowego funduszu świadczeń socjalnych w rozumieniu § 2 ust. 1 pkt 19 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z 18 grudnia 1998 roku w sprawie szczegółowych zasad ustalania podstawy wymiaru składek na ubezpieczenie emerytalne i rentowe. Zgodnie bowiem z dotychczasową linią orzecniczą Sądu Najwyższego, zwolnione od konieczności opłacania składek na ubezpieczenia są tylko takie wypłaty z zakładowego funduszu socjalnego, których dokonano z zastosowaniem kryterium socjalnego, tj. z uwzględnieniem sytuacji życiowej, rodzinnej i materialnej osoby uprawnionej do korzystania z funduszu. (por. Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 19 września 2009 roku, I UK 121/09, OSN 2011/9-10/133).

Wobec powyższego należało uznać, że sporne świadczenia nie miały charakteru socjalnego, a co za tym idzie stanowią one dodatkowe wynagrodzenie pracownika, czyli przychód w rozumieniu art. 12 ust. 1 ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych, który to przychód stanowi podstawę wymiaru składek zgodnie z art. 18 ust. 1 ustawy systemowej w związku z § 1 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej dnia 18 grudnia 1998 roku w sprawie szczegółowych zasad ustalania podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe. Dotyczyło to wszystkich świadczeń zakwestionowanych przez organ rentowy.

Zarzuty zgłoszone przez wnioskodawcę w odwołaniu naruszenia przepisów § 2 pkt 19 Rozporządzenia Ministra pracy i Polityki Socjalnej z dnia 18 grudnia 1998 roku w sprawie szczegółowych zasad ustalania podstawy wymiaru składek na ubezpieczenie emerytalne i rentowe oraz art. 8 ust. 1 ustawy z dnia 4 marca 1994 roku o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych należało uznać za całkowicie chybione.

Z tych też względów, Sąd Okręgowy – Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych, uznał odwołania za nieuzasadnione i na podstawie art. 477 § 1 k.p.c. orzekł jak w sentencji.